

li.remissvar@regeringskansliet.se
cc: li.fjr@regeringskansliet.se

Er beteckning: SOU 2025:125

Yttrande över Landsbygds- och infrastrukturdepartementets remiss En ny viltförvaltningslagstiftning, slutbetänkande, SOU 2025:125

INLEDNING

Statens fastighetsverk (SFV) har mottagit ovanstående remiss "en ny viltförvaltningslagstiftning, SOU 2025:125". Betänkandet behandlar frågan om att göra en översyn av lagstiftningen på jaktområdet. SFV har tagit del av betänkandet och lämnar nedanstående synpunkter och kommentarer.

SFV:s uppdrag och fastigheter

SFV ansvarar för att förvalta en viss del av statens fasta egendom. Myndigheten ska inom sitt uppdrag bidra till ett hållbart byggande och en hållbar förvaltning. SFV förvaltar en sjundedel av Sveriges yta och cirka 4 000 byggnader. Många av SFV:s objekt är statliga byggnadsminnen med skyddsföreskrifter. SFV är markägare och markförvaltare för statens mark. Länsstyrelsen upplåter jakt ovan odlingsgränsen och på renbetesfjällen, där särskilda regler gäller. På övrig mark tillfaller jakträtten SFV.

SAMMANFATTNING

SFV bedömer att utredningens förslag i huvudsak är väl avvägda och nödvändiga för att skapa ett modernt, rättssäkert och EU-förenligt regelverk för viltförvaltningen. SFV tillstyrker därför huvuddragen i förslaget.

SFV vill dock understryka vikten av att den fortsatta beredningen säkerställer att:

- jakträttshavarens och markförvaltarens praktiska ansvar och inflytande inte urholkas,
- systemet för rovdjursförvaltning förblir funktionellt även vid frekventa överklaganden,

och

- lagstiftningen ger stabila förutsättningar för långsiktigt hållbart nyttjande av vilt på statlig mark.

SFV:S SYNPUNKTER

Statens fastighetsverk (SFV) tillstyrker i huvudsak utredningens förslag om att ersätta jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905) med en ny viltförvaltningslag och viltförvaltningsförordning. SFV delar utredningens bedömning att dagens regelverk är svåröverskådligt, fragmenterat och i behov av modernisering samt att en mer sammanhållen lagstiftning ger bättre förutsättningar för långsiktigt hållbar viltförvaltning.

SFV välkomnar särskilt att jakten tydligare placeras i ett bredare viltförvaltningsommanhang och att regelverket anpassas till EU-rättens krav. Samtidigt vill SFV understryka vikten av att den nya lagstiftningen upprätthåller ett starkt och praktiskt fungerande ansvar för jakträttshavare och markförvaltare, särskilt på statlig mark där flera allmänna intressen sammanfaller.

BEHOV AV EN NY OCH SAMMANHÅLLEN LAGSTIFTNING

SFV delar utredningens uppfattning att de nuvarande jaktförfattningarna är resultatet av många års successiva ändringar och att detta har lett till bristande systematik och förutsebarhet. Förvaltningen av statens mark kräver tydliga regler som är möjliga att tillämpa enhetligt över stora och skiftande geografiska områden.

En ny viltförvaltningslag med tydligare struktur, samlad terminologi och en uttalad koppling mellan bevarande, nyttjande och skadebegränsning bedöms förbättra både rättssäkerheten och den praktiska tillämpningen.

HÅLLBART NYTTJANDE OCH JAKTRÄTTSHAVARENS ROLL

SFV ser positivt på att hållbart nyttjande av vilt uttryckligen skrivs in som ett av viltförvaltningens syften. Samtidigt vill SFV framhålla att hållbart nyttjande i praktiken bygger på att jakträttshavare och markförvaltare har ett tydligt ansvar, faktisk rådighet och långsiktiga incitament.

Den ökade rollen för myndigheter i normgivning och beslutsfattande får enligt SFV inte medföra att jakträttshavaren reduceras till enbart genomförare av beslut utan tillräckligt inflytande i planering och uppföljning. Förvaltningen av vilt på statlig mark är i hög grad beroende av lokal kunskap, kontinuitet och acceptans hos dem som ansvarar för den dagliga förvaltningen.

SFV bedömer att lagstiftningens ambition om hållbart nyttjande bäst uppnås genom:

- tydliga nationella ramar,
- kombinerade med lokalt förankrad tillämpning,

samt ett fortsatt starkt ansvar för jakträttshavaren i praktiken.

FÖRVALTING AV VARG OCH ANDRA STORA ROVDJUR

SFV tillstyrker utredningens förslag om ett förenklat system för populationsreglerande jakt på varg och andra stora rovdjur, särskilt mot bakgrund av ändrad skyddsstatus i

EU-rätten. Ett mer förutsebart och transparent system bedöms kunna minska konflikter, rättsosäkerhet och återkommande undantagslösningar.

SFV delar även utredningens bedömning att en tydlig lagreglerad möjlighet att överklaga beslut om jakt är nödvändig för systemets långsiktiga legitimitet och EU-rättsliga hållbarhet. Samtidigt är det av avgörande betydelse att:

- beslut om populationsreglerande jakt kan gälla omedelbart även vid överklagande, och
- domstolarnas handläggning sker skyndsamt.

Utan dessa moment riskerar överklagandesystemet att i praktiken motverka de förenklingar som eftersträvas.

ÖKAD REGIONALISERING OCH LÄNSSTYRELSESNAS ROLL

SFV tillstyrker i huvudsak förslagen om ökad regionalisering och ett utökat ansvar för länsstyrelserna. För statlig markförvaltning är det särskilt viktigt att beslutsvägarna är tydliga och att ansvarsfördelningen mellan Naturvårdsverket, länsstyrelserna och markförvaltare är klar.

SFV vill dock betona behovet av:

- tydlig nationell styrning där flera riksintressen sammanfaller, och
- en lika tydlig styrning av tillämpningen mellan länen så att denna blir likvärdig och osakliga skillnader i förvaltningen av statens mark undviks.

ÖVERKLAGANDE, RÄTTSSÄKERHET OCH PRAKTISKA KONSEKVENSER

SFV delar utredningens bedömning att nuvarande ordning för överklagande är svåröverskådlig och i vissa delar otillfredsställande. En enhetlig modell med överklagande till allmän förvaltningsdomstol bidrar till ökad rättssäkerhet.

Samtidigt vill SFV peka på risken för ökade administrativa kostnader och längre handläggningstider, särskilt vid återkommande överklaganden av beslut som rör stora rovdjur. För att den nya lagstiftningen ska fungera i praktiken krävs:

- tydliga lagstadgade kriterier för överklaganden så att upprepade överklaganden i redan avgjorda frågor kan undvikas, samt
- tillräckliga resurser hos berörda myndigheter och domstolar.

BESLUT

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Max Elger. Föredragande har varit fastighetschef Erik Larsson.

Vid föredragningen närvarande: Irene Svenonius överdirektör, Mats Wikström finansdirektör, Jon Granstedt tf rättschef och Jan Olov Westerberg fastighetsdirektör.